

## איך מדברים על מיניות? יחידה למד"בים

### חלק א'

**מטרה:** נערוך דיון על הפער בין המיניות שמוצגת בפורנו למיניות כפי שהיא.

- (1) מילון מיניות - נחלק את המד"בים לבנים ובנות. כל קבוצה צריכה לרשום את מילון המיניות מא' - ת', כלומר בכל אות לרשום מושג או כמה שיותר מושגים. נערוך תחרות בין הקבוצות.  
דיון:  
- האם זה מביך לדבר על מין ומיניות?  
- איפה המקומות שאנחנו מדברים על זה בפתיחות?  
- האם אנחנו מדברים עם החניכים שלנו על מיניות?  
- אילו מילים כתבתם? למה בדרך כלל מיניות מתיישבת לנו על הקשרים גסים?

- (2) תוצר של פורנו - מה היה קורה אם כל מה שאני יודע על מין מגיע מצפייה בפורנו?  
נתחלק שוב לבנים ולבנות. כל קבוצה צריכה לכתוב מה היה קורה אם כל מה שהייתי יודע/ת על מין היה מגיע מצפייה בפורנו. חשוב לציין שגם אם לא צפינו בפורנו - אנחנו יודעים לדמיין מה מוצג שם - גם אם זה סטיגמות על הפורנו.  
דיון:  
- איך הייתם חושבים שבן או בת צריכים להראות?  
- איך הייתם חושבים שיחסי מין נראים?

### חלק ב'

**מטרה:** נבין מהו תפקידנו החינוכי גם כמחנכים למיניות

- (3) נקרא יחד את הטקסט של ד"ר חן נרדי - "כיצד הופכים נערים רומנטיים לצרכני פורנו?"  
שואלים - איך הטקסט שקראנו קשור למקרה האונס באילת או לפרשיות אונס אחרות שאתם מכירים?

נסכם - בחברה שלנו מין ומיניות הם טאבו, לא נהוג לדבר על כך בפתיחות עם הורים או מורים, הדבר בה בסתירה לעניין הרב שיש לנערות ולנערים בנושא, בין היתר בשל היותם מתבגרים. כך, הרבה מהחניכים שלנו חוקרים על מין ומיניות דרך תעשיית הפורנו אשר מפצה תכנים באינטרנט.

וכך שהאינטרנט הוא סוכן חיברות בלבדי לומדים הנערים והנערות מיניות שהיא לא בריאה, מיניות שאינה קשורה ליחסים, מיניות אלימה. המקום שלנו בתור מחנכים, הוא למלא את הואקום – להדריך על מיניות. לייצר נורמליזציה למין ויחסי מין כפי שראוי שיהיו ולא איך שהם מוצגים בפורנו. לשם כך, אנחנו צריכים להכניס את המיניות לשיח, ליצור הזדמנויות לדבר על הנושא עם חניכים ולהדריך בנושא. כמובן שבכל עיסוק כזה עלינו להיות רגישים ואחראים.

## חלק ב'

**מטרה:** נקבל כלים להדרכה בנושא הדרכת מיניות וליצירת סביבה בטוחה בק"ן

4) מה הדגשים שחשוב לשים לב כשנוגעים עם חניכים בנושא מיניות?

- **גבולות לשיחה** - אין מקום לציניות, בדיחות והערות פוגעניות מכל סוג. אלו יכולים לגרום לנזק רב. לדוגמה הערה על לבוש של בת – כמבקשת או אחראית על מעשה מיני יכולה להשתיק חניכה שעברה תקיפה מינית לנצח. עלינו לשמור על השיחה והגבולות. להגיב על כל הערה ולא לאפשר ציניות או בדיחות.
- **נטיות מיניות שונות** - חשוב לסמן כי יש נטיות שונות ולאפשר כתובת לחניכים הנמצאים בשלב גילוי הנטייה שלהם. חשוב לדבר על קשר, זוגיות או מערכת יחסים ולא לשאול על בת זוג או בן זוג.
- **רגישות לפערים בניסיון ובהבנה** - הפעולה חייבת להיות כזו השומרת על החניכים. לשים לב שהפעולה לא מפעילה לחץ על אלו שעוד לא התנסו בנשיקה או יותר.
- **חניכים עם רגישות לנושא** - לסמן שיש לחניכ/ה כתובת. מרכז סיוע לפגעות ונפגעי תקיפה מינית קו חירום נשים: 2121 קו חירום גברים: 2121. או המדריך עצמו. חשוב לדעת כי כל פנייה אליכם מסוג זה מחייבת התייעצות מקצועית מצדכם עם גורמים במועצה.
- **רגישות!** - חשוב להיות רגישים בשפה, בהערות, בקריאת החניכים ובמענה לסיטואציות השונות.
- **חובה לעשות הכנה לפעולה** - שהחניכים ידעו לאיזה פעולה הם מגיעים ולעשות שיחות אישיות לחניכים היכולים להיפגע או לפגוע בפעולה מסוג זה. לא לכולם הפעולה הזו מתאימה ואם אתם מרגישים שחניך לא יכול להתמודד עם הבגרות הדרושה או חניך רגיש ניתן לאפשר לו לא להגיע.

מה עלול לקרות ואיך מתמודדים?

- מבוכה
- ירידות על חניכים עם ניסיון או חוסר ניסיון
- חניך/ה שחוה/תה בעבר הטרדה מינית – כנתקף/ת או כתוקף/ת.

כשמדריכים על מיניות יש לנהוג ברגישות רבה. לחשוב על כל חניכה וחניך באופן אישי ועל הרגישויות שלהם בנושא. יש להמנע מאמירות שיפוטיות וביקורתיות, גם של המדריך וגם של הקבוצה.

מה עלול לקרות אם לא נדבר עם החניכים על מיניות?

- הואקום יתמלא במקומות אחרים שילמדו אותם במיניות, וסביר להניח שהיא לא תהיה מיניות בריאה.

כלים חינוכיים ליצירת מרחב מאפשר ובטוח בתנועה:

- ליצור שיח יזום וספונטאני על מיניות - לייצר מצב בו מיניות ודיבור על יחסים אינם טאבו בתוך המערכת החינוכית בה אנו פועלים.
  - להימנע משאלות שיפוטיות או חודרניות- כאשר נדבר על מיניות, נשתדל להימנע משאלות שמכילות עמדה מאשימה ושיפוטית שעשויה לגרום עוול למספר.
  - להנהיג נורמות של כבוד לגוף ולמגע של אחרים בגופי ושלי בגופם. המשמעות היא להמיר את "האינסטינקט הישראלי" החם (חיבוקים ונשיקות), בבירור הסכמה לפני מגע. כמו כן, להימנע מפעילויות פיזיות אשר אינן מאפשרות שמירה על גבולות (כמו משחקים עם הרבה מגע). הימנעות ממגע מתמיד בין המדריכים לבין עצמם מול החניכים.
  - לתמלל אי הבנות- במקום להתעלם ממקרים הנובעים מטעות, כמו הערה לא במקום או נגיעה לא מכוונת, יש להשתמש בתקשורת מילולית
  - כבוד ורגישות לכבוד של האחר ושל עצמנו- עלינו להיות מודעים לכך שלכל אחד יש גבולות משלו, לא רק בנוגע למגע, אלא גם בנוגע לדיבור, בוטות, הומור וכיו"ב. כמו כן, עלינו לזכור את הגבולות שלנו ולדעת לשמור עליהם ולתווך זאת לצד השני. אמירה כמו: "זה לא מתאים, זה חצה את הגבול שלי", מעבירה מסר שגם לנו יש גבולות זה בסדר לעמוד עליהם.
  - אפס סובלנות לאלימות- מכל סוג שהיא.
  - תגובה מהירה וחד משמעית- במידה ונתקלנו באירוע של הטרדה/ פגיעה מינית, בתגובה הראשונית נתייחס לכך באופן מגנה ושלילי ללא השתהות מיותרת. עם זאת, חשוב לשקול את כל הצעדים שיינקטו בהמשך על מנת שישרתו את כל המעורבים.
  - להפנות לגופים מקצועיים ולהיעזר בחומר מקצועי- לא תמיד יש את כל התשובות לכל השאלות ולכל הדילמות בהן אנו נתקלים, יש לזכור שאנחנו לא לבד בעולם ויש אנשים וארגונים שיכולים לסייע לנו.
- מרכזי סיוע למפגעות ולנפגעי תקיפה מינית, מיועדים גם למדריכים אשר מבקשים עצה להתמודד עם הנושא במרחב הפעילות שלהם. מספר הטלפון הוא 1202/3.**

נספחים:

## איך הופכים נערים רומנטיים לצרכני פורנו זנות? / ד"ר חן נרדי (קיצור של המאמר המקורי)

היום, לאחר מאה שנות פמיניזם והמהפכה במעמד האישה, שהיא אולי המהפכה החברתית החשובה ביותר בתולדות האדם, לא זו בלבד שהאונס, הניצול המיני והשפלתן של נשים דרך המין לא פחתו, אלא נראה שהם אף גברו. המאבק בתופעות האלה תוך מיקודו באנסים ובסוחרי הנשים כמוהו כניסיון לחסל את הביצה על-ידי הדברת היתושים. לא היתושים יוצרים את הביצה אלא הביצה מזמינה את היתושים. הבה נבחן את תהליך היווצרותה של הביצה, נבחן את הרקע החברתי והתרבותי היוצר את צרכנות המין הנלקח בכוח או הקנוי ואת הסוחרים בה. גברים אינם נולדים אנסים או צרכני זנות. הם עוברים חניכה פסיכולוגית חברתית ותרבותית שיטתית ההופכת אותם לכאלה. תיאור מדויק של התהליך היוצר אצל ערים עמדות, רגשות והתנהגויות המובילות לצרכנות זנות הנו חיוני למאבק באלימות המינית של נערים ובצריכת זנות.

הבניית האקט המיני כאקט אלים-

מהו התהליך שבו הופכים נערים רגישים ורומנטיים, הילדים שלנו, לצרכני פורנו זנות? האומנם המיניות האלימה טבועה בגברים? האם היא בגנים שלנו? האם זה טבעי שגברים "נדלקים" מסצינות של שליטה, אלימות, אונס, קשירות והשפלות של נשים? איך הפך המעשה הכי אינטימי של התחברות אישה ואיש למעשה מלחמתי, שם נרדף להשפלת האויב ("אנחנו עוד מזין אותם"), להכנעת קבוצת הכדורגל היריבה, לניצחון על המתחרה בעסקים ועוד? ומדוע גברים כה רבים המעורבים במאבקים על צדק חברתי מושכים את ידם מהמאבק באונס, בפורנוגרפיה, בזנות ובסחר בנשים?

אני סבור שגברים אינם נולדים צרכני זנות וסחר בנשים, מטרידים מינית ואנסים. אני סבור שגברים לומדים את המיניות הזאת באמצעות הסוציאליזציה שלהם לגבריות. מהו אפוא אותו התהליך שבו הופך הנער הרומנטי, הרגיש, האוהב, זה המגיש פרח לנערתו, לצרכן זנות ופורנוגרפיה? איך הופכים אנשי רוח, משוררים, סופרים, רודפי צדק חברתי, אינטלקטואלים, אנשי דת ואנשי טיפול לצרכני זנות וסחר בנשים המשתפים פעולה עם סרסורים וסוחרי נשים?

בטרם אתאר את התהליך שבו לומדים נערים את המיניות הפורנוגרפית, אקדים ואומר שרוב הגברים אינם הולכים לזנות, ושהמחקרים שבדקו את אחוז הגברים שצרכו זנות לפחות פעם אחת נעים מ-16% בארצות הברית, 39% בספרד, עד 70% בקמבודיה ובתאילנד. רוב הגברים, או לפחות חלק נכבד מהם, גם אינם אונסים. ובכל זאת, גברים אונסים, צורכים זנות ומשלמים עבור מין בצורות שונות, צופים בסרטי פורנו (שאינם אלא זנות מצולמת, באינטרנט, בערוצי הפורנו בטלוויזיה, בקלטות פורנו מושכרות בווידיאו מטים ברחוב, בחוברות פורנו של "פלייבוי" ועיתוני פורנו אחרים והם קונים סקס בשיחות טלפון מנערות בנות שלוש עשרה, "רוכשים" כלות בארצות עניות למטרות "חתונה", ו"תומכים כלכלית" בנשים צעירות בתמורה ליחסי מין על בסיס קבוע. ועוד ועוד. כיצד לומדים נערים מיניות פורנוגרפית?

1. מיניות פורנוגרפית מורכבת מעמדות, רגשות ומיומנויות התנהגותיות שנערים לומדים ומאמצים לעצמם בחברה הקיימת, באמצעות מנגנוני למידה ומנגנונים פסיכולוגיים וחברתיים שעליהם נכתבו תלי תלים של מחקרים. אתאר באופן כללי חלק ממרכיבי הלמידה השונים:

בשל הפעילות ההורמונאלית המאסיבית של גיל ההתבגרות ובשל סקרנותם הלגיטימית והבריאה, מתאמצים בנים ללמוד מיומנויות וידע מיניים, כמו גם להשיג אובייקטים מיניים לצורך פורקנם המיני. צרכים טבעיים אלה מנוצלים על-ידי תעשיית הפורנו והפרסום, המשווקות לבנים דגמים ודימויים של יחסי מין מנוכרים ונטולי קשר ויחסים רגשיים עם נשים. עוצמתה של למידה זו גבוהה במיוחד לנוכח העובדה שעולם המבוגרים אינו מספק לבנים האלה מידע המפריך את מה שהם לומדים מצפייה בפורנו.

2. בנים נחשפים לחומרים פורנוגרפיים רוויי אלימות מינית כלפי נשים באופן המלמד אותם, (באמצעות התניה קלאסית) להתגרות מינית מניצול והשפלה של נשים. כמו כן, בנים נחשפים למערכת מסחרית מאסיבית של פרסום ושיווק שבה גוף האישה נמכר ונקנה כסחורה לכל דבר. כך נוצר תהליך של חיפצון גוף האישה, עם לגיטימציה לקניית חומרים פורנוגרפיים ולצריכת זנות.

3. בנים זוכים ליחס סלחני, אם לא מעודד, מהעולם הגברי כאשר הם לוקחים מין בכוח (אונס), הולכים לזונה, משלמים עבור "שיחות סקס" או מזמינים "נערת ליווי" למסיבת בנים.

4. גברים מנותבים למקצועות ולמסלולי קריירה המגבירים את הניכור שלהם מרגשותיהם ומצרכיהם, דבר ההופך את המיניות הפורנוגרפית לציר מרכזי, מוגזם וממכר.

הצפייה בסרטי פורנו הנה הרסנית לנערים ולנערות מפני שהיא מציבה סטנדרטים מיניים מופרכים ומעוררי חרדות: אברי מין גדולים בהרבה מן הממוצע, התמשכות המשגל והזקפה לפרקי זמן בלתי מציאותיים, מספר רב של אורגזמות ברצף מהיר, תנוחות משגל אקרובטיות, ביצוע מאסיבי של סקס אוראלי על-ידי אישה כדרך שגרה בכל אקט מיני, הצגת המשגל כמעשה מנוכר שאין בו מקום לחיבה ואשר בו הנשים מושפלות וסצינות רבות של אונס קבוצתי המוצג כאקט שהאישה נהנית ממנו. עדויותיהם של נערים העומדים למשפט על השתתפות באונס קבוצתי מאשרות שמעשי אונס כאלה מתבצעים זמן קצר אחרי שהנערים צפו בסרטי פורנו, המחברים בין מוטיבים אלימים לסצינות מין מגרות ובזאת יוצרים משוואה מין=אלימות.

האם ניתן למנוע מבנים מלעלות על מסלול המיניות הפורנוגרפית?  
בעידן האינטרנט אין אמנם דרך יעילה למנוע בנים מלהיחשף לפורנוגרפיה, אבל אפשר גם אפשר לצייד בנים ובנות בידע וערכים שיאפשרו להם להתמודד עם התמונה המסולפת של המין המתגלה להם דרכה. הדבר דורש הכשרתם של הורים, מורים ומדריכים לשוחח עם ילדיהם על מיניות. הכשרה כזו נחוצה במיוחד בדורנו, מפני שמראשית ימיה של האנושות לא נחשפו לעיניהם של נערים וגברים סצינות כה רבות של אונס קבוצתי, סאדו-מאזו ואלימות מינית לסוגיה. מעטים הם הסרטים המראים לפרטי פרטים מהי "עשיית אהבה" בין בני-זוג החשים קרבה רגשית זה לזה.